

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2014 ГОДИНА (ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)

Националният статистически институт осигурява данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетини и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на данните е Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Издадени книги и брошури

През 2014 г. са издадени 6 443 книги с тираж 2 982 280 и 1 072 брошури с тираж 1 048 863 броя (табл. 1).

1. Издадени книги и брошури през 2014 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
Книги	6443	2982
Нови издания	6000	2749
Препечатани издания	443	233
Брошури	1072	1049
Нови издания	1050	1029
Препечатани издания	22	20

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2014 г. са регистрирани 5 990 книги и 956 брошури, или 92.4% от всички издания, което предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

**Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж¹
на една книга и брошура през периода 2005 - 2014 година**

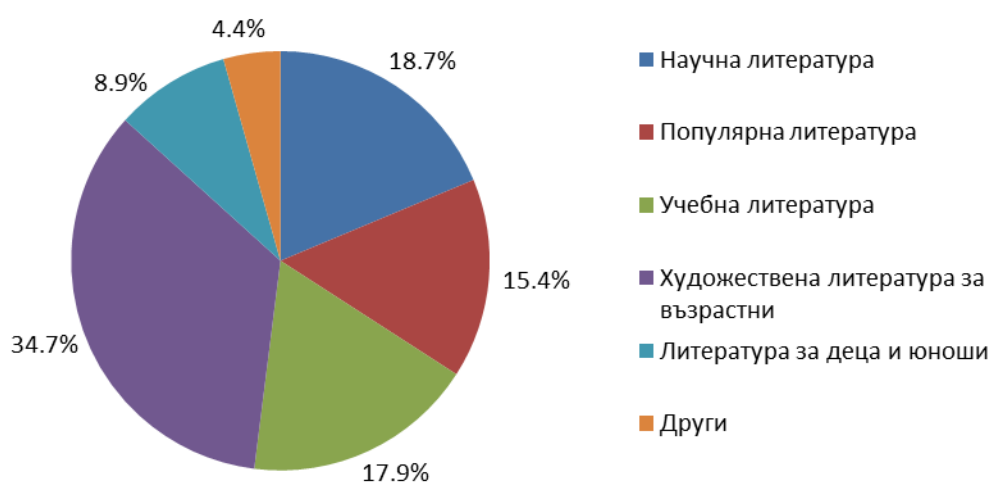
¹ Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

В сравнение с предходната година броят на издадените книги и брошури се увеличава с 662 (9.7%), докато средният тираж намалява от 649 през 2013 г. на 536 през 2014 г., или със 17.4%.

Според разпределението си по признака „Предназначение на литературата”¹ (тематични области) с най-голям брой през 2014 г. са изданията в разделите: художествена литература за възрастни - 2 607 заглавия (34.7%), научна литература - 1 403 (18.7%), и учебна литература - 1 345 (17.9%) (фиг. 2).

Фиг. 2. Издадени книги и брошури по признака „Предназначение на литературата” през 2014 година

Относителният дял на тиража на художествената литература за възрастни е 27.6%, на популярната литература - 16.7%, на учебната литература - 12.7%, от цялата издадена продукция.

Тиражът на научната литература е 373 хил., което представлява 9.3% от общия тираж.

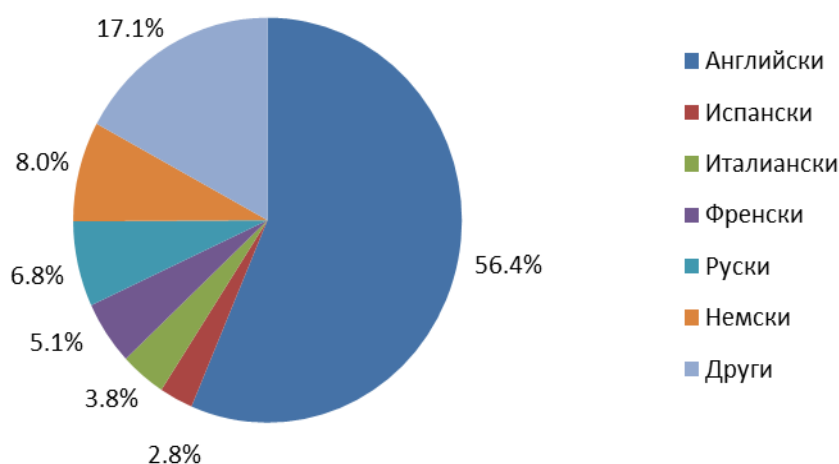
Броят на издадените книги с детско-юношеска тематика е 671 с тираж 1 228 хиляди. От тях детската художествена литература включва 484 заглавия с тираж 886 хил. екземпляра, или 6.4% от цялата издадена продукция и 22.0% от общия тираж.

През 2014 г. заглавията на оригиналната литература (български издания) са 5 726, или 76.2% от общо издадените книги и брошури, като дялът на тиража е 49.5%. Преводните заглавия са 1 789 с тираж 2 034 хиляди. Над половината от тях са заглавия, преведени от английски език (56.4%), следват преведените от немски - 8.0%, от руски - 6.8%, и от френски език - 5.1% (фиг. 3).

¹ Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.

Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2014 година

Издадени продължаващи издания (вестници и периодика)

През 2014 г. са издадени 295 вестника с годишен тираж 315 712 хил., или по 44 броя годишно на човек от населението. Спрямо предходната година изданията и тиражът намаляват с 3% (фиг. 4).

Фиг. 4. Издадени вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2008 - 2014 година

Издадените вестници през 2014 г. се разпределят по периодичност и тираж, както следва:

- 55 ежедневника в тираж 173 257 хил., формиращи 18.6% от заглавията на всички издавани вестници.

- Вестниците, излизаци 2 - 3 пъти седмично, са 17 в тираж 6 233 хил., формиращи 5.8% от заглавията на всички издавани вестници.

- Вестниците, излизаци един път седмично, са 127 в тираж 133 392 хил., формиращи 43.1% от заглавията на всички издавани вестници.

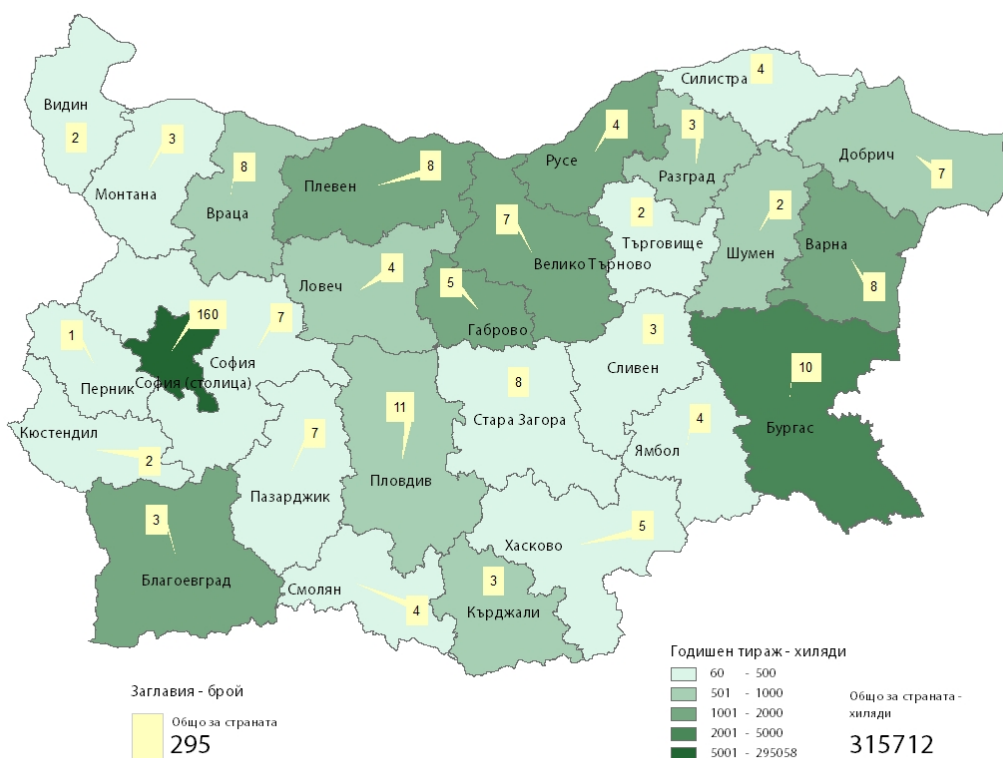
- Вестниците, излизаци по-малко от един път седмично, са 96 в тираж 2 830 хил., формиращи 32.5% от заглавията на всички издавани вестници.

Разпределението на изданията според признака „Предназначение на литературата (за продължаващите издания)“¹ дава информация за групирането им по тематични области. С най-голям относителен дял са „Политически, философски, религиозни и културни издания“ - 53.9% (159 заглавия), като годишният им тираж е 121 061 хиляди.

Следват „Професионалните издания“ - 13.2% (39 заглавия) с тираж 16 295 хил., или 5.2% от тиража на всички издадени вестници.

През 2014 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 160 заглавия, или 54.2% от всички издадени вестници в страната. (фиг. 5).

Фиг. 5. Издадени вестници (заглавия и тираж) през 2014 г. по области

¹ Класификационна група за разпределение на продължаващите издания.

Почти 98% от всички вестници, издавани през 2014 г., са на български език, а чуждоезичните са шест броя - три на турски и по един на английски, немски и руски език.

През 2014 г. са издадени 528 списания и 107 бюлетина, като в сравнение с 2013 г. списанията се увеличават с 3.7%, а бюлетините намаляват с 5.3%. Годишният тираж на списанията е с 8.5% по-нисък в сравнение с 2013 г., а на бюлетините - с 4.6%.

2. Издадени списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2014 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
Общо	635	18419	1636
За широката публика	213	14368	1158
Илюстрирани информационни издания	7	1016	90
Политически, философски, религиозни и културни издания	59	1156	102
Издания за жени, мъже, семейни издания	43	5427	337
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	8	81	11
Популярни исторически и географски издания	4	547	47
Научнопопулярни и технически издания	7	327	28
Издания за младежи и деца	36	1767	213
Други издания за широката публика	49	4047	330
Специализирани издания	422	4051	476
Професионални издания	330	2727	346
Органи на профсъюзи, политически партии и др.	1	1	0
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	31	226	24
Издания на фирми, търговски дружества и др.	2	128	11
Официални издания	2	0	0
Други издания за ограничена публика	56	969	95

През 2014 г. са издадени 82 списания и бюлетини на чужди езици с годишен тираж 461 хил., като най-многобройни са изданията на английски език - 72 заглавия с тираж 267 хил., следвани от изданията на руски - 3 с тираж 167 хил., по 2 на турски и румънски - съответно с тираж 24 хил. и 2 хиляди.

Списанията се разпределят според периодичността и тиража си, както следва:

- 9 седмичника в тираж 2 884 хил., формиращи 1.7% от заглавията на всички издавани списания.

- Списанията, излизаци 2 - 3 пъти месечно, са 11 в тираж 2 036 хил., формиращи 2.1% от заглавията на всички издавани списания.

- Списанията, излизаци веднъж месечно, са 141 в тираж 11 024 хил., формиращи 26.7% от заглавията на всички издавани списания.

- Списанията, излизаци 5 - 7 пъти годишно, са 88 в тираж 1 119 хил., формиращи 16.7% от заглавията на всички издавани списания.

- Списанията, излизаци 1 - 4 пъти годишно, са 279 в тираж 652 хил., формиращи 52.8% от заглавията на всички издавани списания.

През 2014 г. са издадени и 98 броя периодични сборника с тираж 32 хил., като в сравнение с 2013 г. се намаляват с един брой, докато тиражът намалява с 13.7%.

Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината).

В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-малък от 100 екземпляра и обем по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Заглавие - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

Том - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Продължаващо издание (серия)

Документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на който са регистрирани хронологически или в числа, и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Списание е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали, за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да бъдат намерени на интернет сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.

Приложение

Таблица 1

Издадени вестници по периодичност

Периодичност	2013			2014		
	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.
Общо	307	324310	3143	295	315712	3298
Ежедневници	54	196874	547	55	173257	481
Излизаци 2 - 3 пъти седмично	18	6555	58	17	6233	55
Излизаци един път седмично	137	118056	2270	127	133392	2565
Излизаци по-малко от един път седмично	98	2825	268	96	2830	197

Таблица 2

Издадени книги и брошури по теми¹ през 2014 година

Десетична класификация	Книги		Брошури		Издания с ISBN	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	книги	брошури
Общо	6443	2982	1072	1049	5990	956
Общ отдел	175	135	155	258	173	156
Философия, психология	282	213	18	6	264	17
Религия	189	105	13	5	180	13
Обществени науки	1167	443	118	112	1077	106
Езикознание	148	47	3	2	133	2
Естествени науки и математика	252	67	27	12	238	22
Техника. Медицина. Приложни науки	858	272	54	28	809	41
Изкуство и развлечения	278	96	74	16	231	24
Литература	2652	1445	583	602	2487	552
География/история	442	159	27	7	398	23

¹ Десетична класификация - национален вариант, съответстващ на класификацията на ЮНЕСКО.